

บทคัดย่อ

ชื่อนวัตกรรม การใช้ยาตำรับเขียนหมากด้วยวิธีสัตูในการรักษาแผลงูสวัดโรงพยาบาลหนองหงส์ บุรีรัมย์

เจ้าของผลงาน นางสาววิชุดา พาเรือง นายทองพูน หอมดี และนางนุชจรี พิมพ์โคตร

ผู้นำเสนอผลงาน นางสาววิชุดา พาเรือง นายทองพูน หอมดี และนางนุชจรี พิมพ์โคตร

สถานที่ปฏิบัติงาน โรงพยาบาลหนองหงส์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โทรศัพท์ 044669126

0830472146 Email nootchy23@gmail.com

โรคงูสวัดเกิดจากการติดเชื้อไวรัส ผู้ป่วยจะมีลักษณะแผลเป็นตุ่มน้ำใสเกาะกัน และปวดแสบปวดร้อน การรักษาโรคมีทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและหมอพื้นบ้านด้วยการเคี้ยวเขียนหมากและนำมาเป่าพ่นใส่แผล ร่วมกับทอ้งคาถาซึ่งทำให้แผลแห้งเร็ว ไม่ปวดแสบปวดร้อน แต่ไม่ได้รับการยอมรับทางสาธารณสุขเนื่องจากอาจทำให้เกิดการติดเชื้อแบคทีเรียได้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและจัดทำตำรับยาเขียนหมากพบว่า มีสรรพคุณทางยาในการสมานแผล จึงพัฒนาตำรับยาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ยาตำรับเขียนหมากด้วยวิธีสัตูในการรักษาแผลงูสวัด โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ป่วยโรคงูสวัดผิวหนัง ที่มารักษาที่แผนกแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลหนองหงส์ ไม่มีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ไม่บรรทัดวัดขนาดแผล ระยะเวลาศึกษา เดือนมกราคม ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2562 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

วิธีการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ 1. ทบทวนวรรณกรรมศึกษาความรู้ด้านหมอพื้นบ้านในการรักษาแผลงูสวัด และการทำให้ปราศจากเชื้อ 2. เตรียมตำรับยาเขียนหมาก คือหมาก และสีเสียด อย่างละ 500 กรัม พลุแก่นคูณ ยาเส้น ปูนแดงปูนขาว(จากหอยแครง) และขมิ้น อย่างละ 250 กรัม นำมาตากแห้ง 1 สัปดาห์ บดให้ละเอียด นำมาสะตุ และบรรจุถุง 100 กรัม 3. วิธีการใช้ตำรับยาเขียนหมาก โดยให้ผู้ป่วยใช้ไม้พันสำลีทาบบริเวณแผลวันละ 4 ครั้ง เช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน 4. ประเมินผล ติดตามผู้ป่วยสังเกตลักษณะแผล โดยเปรียบเทียบกับลักษณะแผลโดยใช้ไม้บรรทัดวัดขนาดแผล ประเมินอาการปวดแผล และทบทวนตำรับยาเพื่อพัฒนาต่อ

ผลการศึกษา พบว่า ตำรับเขียนหมากที่เตรียมได้พบว่าผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ไม่มีอาการข้างเคียงหรืออาการผิดปกติจากการใช้ยาผู้ป่วยทั้งหมด 7 คน พบว่าผู้ป่วยทุกรายแผลหายแห้งสนิทดีและอาการปวดลดลงอย่างมาก และผู้ป่วยที่ใช้ตำรับเขียนหมากมีระยะเวลาเฉลี่ยของการหายของแผลงูสวัด 2.3 วัน แต่ยังมีอาการปวดแสบปวดร้อนบริเวณแผลงูสวัด ไม่เกิดการติดเชื้อ ร้อยละ 100 **อภิปรายผล** ผลการใช้ยาตำรับเขียนหมากสามารถรักษาแผลงูสวัดและหายได้สอดคล้องกับ **สุภาพร ปัญญาวงษ์** ที่ว่าการรักษาโรคงูสวัดด้วยวิธีพื้นบ้านอีสาน โดยการเคี้ยวพลุมา 7 ใบ ให้พ่อบดเคี้ยวและเป่าลงบนแผลสามารถรักษาแผลและลดอาการปวด **สรุปผล** ตำรับเขียนหมากที่เตรียมมีสะอาด ปลอดภัย สามารถนำไปใช้ได้จริง ตำรับเขียนหมากสามารถรักษาโรคเริ่มและงูสวัดได้ โดยมีประสิทธิภาพที่ดีมากในทั้งในด้านระยะเวลาที่แผลหายแห้งสนิทดีและการลดความปวดแสบปวดร้อนของแผล ในอนาคตอาจจะสามารถนำตำรับเขียนหมากนี้ไปใช้ทาแผลควบคู่กันกับการใช้ยาแผนปัจจุบันชนิดรับประทานได้

หนังสืออ้างอิง

- กลุ่มงานการแพทย์แผนไทย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี **งูสวัด**[อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 30 มิ.ย. 2562].เข้าถึงได้จาก<https://sites.google.com/site/ttmudon2560/ngankar-phaethy-phaen-thiy-1/phl-ngan-1/rwm-khwam-ru-hmx-phun-ban-xudr/hmx-pea/nguswad>
- วุฒิ วุฒธรรมเวช. 2540. **สารานุกรมสมุนไพร รวมหลักเภสัชกรรมไทย**. กรุงเทพฯ :โอเดียนสโตร์.
- สุภาพร ปัญญาวงษ์. 2561. การเปรียบเทียบอาการปวดก่อนและหลังการรักษาโรคงูสวัดด้วยวิธีหมอฟันบ้านอีสาน ตำบลบ้านกู่ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม. **วารสารวิชาการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม** 1(2). 51-62